

Asia: VN/19527/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi henkilöön liittyvää irtisanomisperustetta koskevan lainsäädännön muuttamisesta (työsopimuslain ja merityösopimuslain muuttaminen)

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä lausuttavaa esitysluonnoksesta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että työsopimuslaissa säädettyjä työntekijän henkilöön liittyviä irtisanomisperusteita muutettaisiin. Muutosten tarkoituksena on hallituksen esitysluonnoksen mukaan alentaa irtisanomisen kynnystä työntekijän henkilöön liittyvissä irtisanomistilanteissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallinnointikeskus (jäljempänä KEHA-keskus) antaa lausuntonsa hallituksen esitysluonnokseen liittyvään työttömyysturvalain soveltamisen näkökulmaan.

2. Asiallisen syyn vaatimus ja sen täsmentäminen (luonnoksen 7 luvun 2 §:n 1 momentti)

KEHA-keskuksella ei ole suoranaisesti toimivaltaa työsopimuslain tulkintaan. Työsuhteen päättymiseen liittyvissä tilanteissa KEHA-keskus ratkaisee, onko työsuhde päättynyt työnhakijan sellaisen menettelyn takia, jota on pidettävä työvoimapoliittisesti arvioituna moitittavana (TTL 2 a luku 1 § 1 momentti). Jos työntekijä ei ole menetellyt moitittavasti, korvauksetonta määräaika ei aseteta, vaikka työsuhteen päättymisen johtuisikin työntekijästä.

Esitetyn irtisanomiskynnyksen madaltaminen voi aiheuttaa epäselvyyttä työttömyysturvalain soveltamisen näkökulmasta. Irtisanomiskynnyksen alentaminen tulee vaikuttamaan siihen, että työntekijöiden irtisanomisten määrä henkilöön liittyvällä perusteella kasvaa. Myös työntekijöiden henkilöön liittyvällä perusteella tapahtuvien irtisanomisten syiden/perusteiden määrä tulee kasvamaan. Vaikka KEHA-keskus ei ota kantaa eikä arvioi sitä, onko työnantajalla ollut työsopimuslain mukaiset perusteet työsuhteen päättämiseen, tulee KEHA-keskuksen arvioitavaksi aiempaa enemmän erilaisia tilanteita, joissa joudutaan arvioimaan sitä, onko työnhakijan työsuhde

päättynyt työnhakijan sellaisen menettelyn takia, jota on pidettävä työvoimapolitiittisesti arvioituna moitittavana (TTL 2 a luku 1 § 1 momentti).

Esitysluonnoksen mukaan asiasta kerrotaisiin myös Työ- ja elinkeinoministeriön KEHA-keskukselle antamassa työttömyysturvalain soveltamisohjeessa. KEHA-keskus pitää tärkeänä, että edellä mainitulla soveltamisohjeella selvennetään niitä seikkoja, joita työttömyysturvalain 2 a luvun 1 §:n 1 momentin soveltamisessa tulee huomioida.

3. Kokonaisarvioinnin perusteet (luonnoksen 7 luvun 2 §:n 2 momentti)

Ks. KEHA-keskuksen lausunto kohtaan 2.

4. Uudelleensijoitusvelvollisuutta koskeva muutos (luonnoksen 7 luvun 2 §:n 3 momentti)

Ei lausuttavaa

5. Varoittamista koskevat muutokset (luonnoksen 7 luvun 2 b §)

Ei lausuttavaa

6. Merityösopimuslain muuttaminen

Ei lausuttavaa

7. Muut huomiot

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan esitettyjen muutosten arvioidaan lisäävän tilanteita, joissa työnhakija on irtisanottu työstään hänen henkilönsä liittyvällä perusteella. Esitysluonnoksessa todetaan, että KEHA-keskuksen työmäärä voi lisääntyä irtisanomisten lisääntymisen takia, kun se joutuu ratkaisemaan, mikä vaikutus työsuhteen päättymisellä on työntekijän oikeuteen saada työttömyysetuutta työsuhteen päättymisen jälkeen.

KEHA-keskus katsoo, ettei hallituksen esityksen vaikutuksia KEHA-keskuksen työmäärään voida tarkasti ennakoida, mutta työmäärän lisääntyminen on huomioitava erityistä harkintaa vaativien työvoimapolitiittisten lausuntojen antamiseen liittyvien tehtävien resurssoinnissa.

Heikkilä Heikki
KEHA-keskus

Lahti Emmi

KEHA-keskus